

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/52/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124382348
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124382348.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený JUDr. Baltazár Mucska - advokát, Vajnorská 55, Bratislava, o zaplatenie 366,28 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III, pod sp. zn. 73Cb/150/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom zo dňa 3. decembra 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie, s poukazom na § 10 ods. 3 a § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj len „zákon o UK“) bez bližšieho odôvodnenia.

2. Mestský súd Bratislava III dňa 20. decembra 2024 predložil podľa § 43 ods. 2 CSP spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu z upomínacieho súdu. V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že z obsahu predloženej žaloby je zrejmé, že sa ňou žalobca ako právny nástupca poškodeného domáha voči žalovanému, ako poisťovateľovi škodcu, nároku na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla poskytnutého počas opravy poistnou udalosťou poškodeného vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Mestský súd Bratislava III je súdom kauzálnie príslušným na prejednanie a rozhodovanie obchodnoprávných a iných sporov uvedených v § 22 písm. a), § 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 písm. a) a § 29 CSP. Uviedol, že v predmetnej veci sa nejedná o žiaden z uvedených typov sporov bez ohľadu na to, že v konaní vystupujú na strane žalobcu, a aj na strane žalovaného obchodné spoločnosti. Osobitne pre založenie kauzálnosti príslušnosti Mestského súdu Bratislava III podľa ustanovenia § 22 písm. a) CSP je nevyhnutné, aby bola

naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor. O ten môže ísť vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah (podľa tretej časti Obchodného zákonníka).

3. V danom prípade sú síce strany sporu podnikateľmi, ale náhrada škody, ktorú žalobca uplatňuje nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou neuzavreli žiaden zmluvný záväzok a neexistuje medzi nimi ani žiaden priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a poisťovateľom. Náhradu škody si poškodený (resp. jeho právny nástupca) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi a nie voči subjektu, ktorý mu škodu spôsobil. Tento vzťah sa spravuje zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Medzi žalobcom a žalovaným tak nie je obchodnoprávny vzťah. Preto je predmetný spor potrebné považovať za občianskoprávny. Vzhľadom na uvedené, má predkladajúci súd za to, že na prejednanie tohto sporu občianskoprávnej povahy je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

4. Podľa § 10 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

7. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

10. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 262 ods. 1 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlas s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný, jeho kauzálna príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu nie je daná a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 366,28 eura s príslušenstvom titulom nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na nájom náhradného vozidla poskytnutého počas opravy poistnou udalosťou poškodeného vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Nájom náhradného vozidla na základe Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 1572/2023 zo dňa 28. novembra 2023 trval od 28. novembra 2023 do 8. decembra 2023, a to za náklady celkom vo výške 1 095,03 eura bez DPH. Pohľadávku na náhradu účelne vynaložených nákladov voči žalovanému, poškodený postúpil odplatne na žalobcu, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 11. decembra 2023. Žalovaný poskytol poistné plnenie len vo výške 728,75,- eur, pričom sumu rozdielu oproti uplatnenej sumy účelne vynaložených nákladov a poskytnutého plnenia žalovaného si žalobca uplatňuje voči žalovanému titulom nezákonného krátenia poistného plnenia (náhrady škody v časti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), na ktoré vznikol poistenému (poškodenému), v tomto prípade právnickej osobe, nárok v dôsledku škodovej udalosti na základe poistenia u žalovaného. Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovaného.

16. Okresný súd Banská Bystrica zaviazal žalovaného platobným rozkazom zo dňa 29. októbra 2024, sp. zn. 22Up/1614/2024 zaplatiť žalovanému uplatňovanú sumu. Žalovaný podal voči platobnému rozkazu dňa 7. novembra 2024 odpor a žalobca vo vyjadrení k odporu doručenom súdu dňa 29. novembra 2024 navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, a to na Mestskom súde Bratislava IV.

17. Prípisom zo dňa 3. decembra 2024 Okresný súd Banská Bystrica spor postúpil Mestskému súdu Bratislava III, pričom ako dôvod jeho postúpenia uviedol, že žalobca navrhol v zákonom stanovenej lehote pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona o UK.

18. Mestský súd Bratislava III predložil spis tunajšiemu súdu na rozhodnutie o spore o príslušnosť, pričom v dôvodoch nesúhlasu uviedol, že nie je príslušný na konanie o spore, keďže ide o spor občianskoprávnej povahy.

19. Najvyšší súd uvádza, že ustanovenie § 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) upravuje zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla, pričom riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené ich prevádzkou je zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale nárok uplatnený v tomto konaní nie je vyvodzovaný z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Uplatnený nárok má svoj zákonný podklad v § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý oprávňuje poškodeného uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi. Vzťah poškodeného a poisťovateľa sa spravuje zákonom č. 381/2001 Z. z. a subsidiárne zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Skutočnosť, že účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia, neznamena automaticky, že medzi nimi ide o obchodnoprávny vzťah. Preto spor medzi žalobcom a

žalovaným nie je obchodnoprávnej povahy, ako ani iným, na konanie v ktorom je založená kauzálna príslušnosť súdov pre obchodnoprávne spory. Najvyšší súd svoje závery založil na právnych názoroch vyjadrených v jeho predchádzajúcich rozhodnutiach pod sp. zn. 3Ndob/118/2023, 3Ndob/96/2023, 2Ndc/51/2023, 2Ndc/41/2023, 9Ndc/55/2023, 5Ndob/6/2024, 2Ndob/135/2023, 5Ndob/11/2024, ktoré sa taktiež týkajú povahy sporu, v ktorom sa uplatňuje nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.

20. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia. Na konanie v tomto občianskoprávnom spore je príslušný Mestský súd Bratislava IV, pričom v obvode jeho pôsobnosti sa nachádza sídlo žalovaného (§ 12 ods. 2, § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.